

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Kovčín

1913–1950

Inventář

EL NAD č.: 1544

AP č.: 643

Eva Ulrichová

Klatovy 2017

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady byli voleni ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Obec Kovčín a Milčice náležely až do konce školního roku 1912–1913 ke školní obci Myslív. Již v roce 1908 odeslali zástupci obou obcí žádost k c. k. Okresní školní radě v Klatovech o vyškolení ze školy v Myslívě a o zřízení dvoutrídni školy v Kovčíně. Po mnoha jednáních c. k. zemská školní rada svým výnosem ze dne 21. října 1913 zřízení školy povolila.

Nově zvolená Místní školní rada v Kovčíně pronajala sály v hostincích Matěje Behenského v Kovčíně a Jany Panské v Milčicích, které c. k. okresní školní rada schválila. Přípravy na stavbu školní budovy byly zahájeny v roce 1919. Dne 9. května 1919 se konalo za tímto účelem komisionální řízení, kterého se zúčastnili zástupci Okresního školního výboru v Klatovech, Místní školní rady v Kovčíně a starosta a občané z Milčic. Bylo schváleno místo pro stavbu školy na parcele č. 84/2 a pro stavbu části cesty z Milčic na parcele č. 93. Dne 6. února 1921 schválil okresní školní výbor plány a rozpočet pro stavbu školní budovy.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. prosinci 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. lednu 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Příímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Nová místní školní rada v Kovčíně byla zvolena dne 8. března 1921. Všichni zvolení členové složili slib do rukou úředního zmocněnce Karla Kunce, přednosty Okresního školního výboru v Klatovech. V dalších letech probíhaly pravidelně volby do místní školní rady dle platných zákonů.

Dne 7. července 1921 byly vykoupeny pozemky pro stavbu školy a cesty. Stavba školy byla dne 15. dubna 1915 zadána firmě František Havel a Josef Votava z Přeštic. Kolaudace školní budovy byla 18. listopadu 1922.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. Dne 7. září 1941 jmenoval Okresní úřad v Klatovech novou Místní školní radu v Kovčíně. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, nebo mohl být k tomuto účelu jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce). Podle tohoto nařízení byl v Kovčíně dne 15. března 1944 ustanoven Václav Kubař, domkář v Kovčíně, jako pověřený představený školní obce. Vedením účtů byl pověřen Vojtěch Sušanka, řídící učitel.

K obnovení místních školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920. Na schůzi nové místní školní rady dne 14. prosince 1945 předal představený školní obce hospodaření školní obce nově zvolenému předsedovi.

Činnost místních (újezdních) školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo. Dne 31. března 1950 Místní školní rada v Kovčíně schválila na své poslední schůzi účty za rok 1949.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. Do archivu byly předány dne 13. 7. 1974 - přír. č. 7/74 Základní devítiletou školou Kovčín.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1913–1950. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie jsou poškozeny prachem.

Fond obsahuje 2 úřední knihy z let 1913–1950.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých

zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatků čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

Pro uspořádání archiválií daného archivního fondu bylo použito následující pořádací schéma:

Úřední knihy

- a) Správní knihy
- b) Účetní knihy

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje knihu zápisů ze schůzí z let 1914–1950, ve které je uvedeno složení místní školní rady a její činnosti v daných volebních obdobích. Dále se dochoval pokladní deník z let 1913–1947, ze kterého je možné čerpat údaje o finančních příjmech a nákladech na činnost školy.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2016 a archivní pomůckou opatřila v roce 2017 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 23. 3. 2017

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy, fond *Základní devítiletá škola Kovčín*, knihy inv. č. 101, 102.

SOKA Klatovy, fond *Archiv obce Kovčín*, knihy inv. č. 1–4.

SOKA Klatovy, fond *Místní národní výbor Kovčín*, kniha inv. č. 1.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařsko-královský
č.	číslo
čj.	číslo jednací
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kol.	kolektiv
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
přír. č.	přírůstkové číslo
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
Úřední knihy			
a) Správní knihy			
1	Zápisy ze schůzí (19. 2. 1914 – 31. 3. 1950)	1914–1950	ukn 1
b) Účetní knihy			
2	Pokladní deník	1913–1950	ukn 2

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Kovčín
Značka archivního fondu:	MŠR Kovčín
Časové rozmezí:	1913–1950
Počet evidenčních jednotek:	2 (2 úřední knihy)
Počet inventárních jednotek:	2
Rozsah v bm:	0,04
Stav ke dni:	23. 3. 2017
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 23. 3. 2017 – čj. SOAP/040-0270/2017